

అ ప ర క వి

రైలు ఈడ్చుకుంటూ తెనాలి స్టేషను నుండి బయలుదేరింది. ఆసలే ఎండాకాలం. దానికితోడు పానెంజరుబండి. ప్రయాణీకులు విపరీతమైన ఉక్కతో వడతో సతమతమైపోతూ వున్నారు. సరిగ్గా రైలు ప్లాటుఫారం మీదనుండి కదిలే సమయానికి ఓ పెద్దమనిషి తనకంటే పెద్దదైన ఓ బెడ్డింగుతో తోసుకుంటూ ఆ ఎండలో పెద్దెలోకి దూసుకువచ్చాడు. వస్తూ వస్తూనే బారిష్టరు పార్వతీశంలాగా ఎదురుగా వున్న ఓ గుండు వ్యక్తిపైకి బెడ్డింగు విసిరేశాడు. ఆయనెవరో తిరుపతి పోయి వస్తున్నాడల్లేవుంది. నున్నగా గుండు పొన్నకాయల్లేవుంది. ఆసలే బరువైన బెడ్డింగు. అందులోనూ ఎండలోనుండి వచ్చింది ఆకస్మాత్తుగా నెత్తిన పడేసరికి బాధ భరించలేక ఓ మోస్తరు ఏడుపే లంకించుకున్నాడు. అప్పుడే రైలెక్కిన మన బారిష్టరు పార్వతీశం మోడేల్తో అవతలి సీటులోని వ్యక్తిని ఒక్క పోటు పొడిచాడు. ఆయన విలవిలా తన్నుకుంటూ జరిగాడు పక్కకు. పార్వతీశం ఆ ఖాళీనాక్రమించి ఓ చిన్న సకిలింపువంటి ఘుర్ఘుర ధ్వనిచేసి నాలుగువైపులా కలియచూచాడు. కొంతమంది నివ్వెరపోయారు ఈయన సాహసానికి. మరికొందరు కోపంతో చూస్తున్నారీ చేష్టలను. పార్వతీశం అటూ ఇటూ చూసి సీటును మరికొంచెం గట్టిగా స్థిరపరచుకొని నిర్లక్ష్యంగా ఓసారి రైలు పెట్టినంతా పరిశీలించి, ఒక్కసారి పెద్ద కేక పెట్టినట్లున్నాడు 'బొత్తిగా మన తెలుగువాళ్ళకసలు బుద్ధలేదండీ!'

అయితే ఆ ఎండలో, వడలో సందడిలో త్రొక్కినలాటలో ఆ రెండో తరగతి రైలుపెద్దెలో, తెలుగువాడి బుద్ధి ఉన్నదా లేదా. లేకుంటే ఎందుకని లేదు? అన్న విషయాన్ని గుంచి విచారించడం అటుంచి కనీసం వినే ఒపిక కూడా ఎవ్వరికీ లేదు. అందుకనీ ఈ పార్వతీశం 'ఏమంటున్నాడన్న మాట కనీసం ఆయన పక్కన కూర్చున్న వ్యక్తిగూడా పట్టించుకోలేదు. అయితే ఆయన అంతటితో ఊరుకోలేదు. తనమాట నిరూపించుకునేటందుకు సన్యాభ్యాసంగా ఉవన్యాసం ప్రారంభించారు 'అసలు బుద్ధి వున్నవాళ్ళయితే ఇలా ఒకే రైలు పెద్దెలో ఇంతమంది ఎక్కుతారా? అక్షరాలా ఇది తెలుగు రైలు. రేణిగుంట

నుండి విజయవాడదాకా పోతుంది. దీనిలో ఈరష్ట్రమిటి? ఎవడన్నా ఫారినర్ కనుక చూస్తే నవ్విపోతాడు - ఇది రైలా? అసలిది రైలేనా అని నేను అడుగు తున్నాను...." అది రైలవునో కాదో చెప్పే ఓపికలేక పాసింజెర్లు అలా సొమ్మ సిల్లి వున్నారు గానికి - కానీ పార్వతీశం అంతటితోనూ ఊరుకోలేదు. ఏ పల్లి చుడువా అమ్మేవాడికి మల్లెనో లేచి నిలబడి కంఠాన్ని కంచులా మోగించి ఉపన్యాసం పొడిగించాడు

'తెలుగువాడికి బుద్ధిలేదనడానికి మరికొన్ని కారణాలు కూడా చెప్పతాను. చిత్తగించండి - తెలుగువాడికి తెలుగువాడంటే పడదు. ఖర్మగాలి ఎవరైనా ఒక తెలుగువాడు పైకొస్తున్నాడంటే వాడి కాలువట్టి లాగి కింద పడేసేవరకూ విశ్రమించడు రెండవవాడు. తాను పైకి పోవడంకాదు తెలుగువాడికి ముఖ్యం. తోటి తెలుగువాడు పోకుండా చూడటం - తెలుగువాడికి తెలుగు వాతావరణం గిట్టదు - బెంగాలీ పంచకట్టు కావాలి. నిజాం షేర్షాణి కావాలి. మద్రాసు తంబాకు కావాలి. హిందీ కవిత్వం కావాలి - చివరకు పిల్లల్ని చదివించేందుకు ఇంగ్లీషు కాన్వెంయూ కావాలి - అందాల తెలుగు - ఆనందాల తెలుగు నా వీరభాష తెలుగు. నా తేనెల భాష తెలుగు ఎవ్వడికి అక్కర్లేదు.... అసలే అక్కర్లేదు .. ఏమిటి బుద్ధిహీనత! ఎందుకీ నాన్వెన్స్ - అసలేమిటి అంట' పార్వతీశం రాజకీయ నాయకునిలా మాంచి అవేశంగా ఉపన్యాసధోరణిలో పడి తన్నుతాను మరచి పోయాడు.

ఇంత హడావుడి జరిగేసరికి బండిలోని అన్ని జతల కళ్ళూ కొంతవరకు పార్వతీశంవైపు ప్రసరించాయి కొందరు వింతగానూ మరికొందరు వినోదం గానూ చూస్తున్నారు ... పార్వతీశం ఇంకా అలాగే ప్రసంగాన్ని సాగించారు. 'నామటుకు నేను కొన్ని వంచల సంఘటనలతో ఉదహరించగలను. ఈ విషయాన్ని బలవరచేందుకు అసలు నా జీవిత చరిత్రలో వాటినన్నింటినీ వ్రాస్తున్నా ననుకో - అది వేరేసంగతి. ఒకసారి నేను అగ్రా పోయినాను అగ్రా - ఏదీ తాజుమహల్ వుండే ఆ అగ్రా, అక్కడ పూర్ణిమ - పండువెన్నెల రాత్రిలో కూర్చున్నాను. నా చుట్టూ నాలుగైదు భాషల మనుషులు: ఆ వాతావరణం నా మనసులో మల్లెలవందిరి వేయించింది - హృదయం పులకరించింది 'లలనా జనాపాంగ' అవి మనుచరిత్రలోని పద్యం రాగయుక్తంగా ప్రారంభించాను.

'అయ్యా అది వసు చరిత్రలోది' రైల్వో ఓ మూలనుంచి కేక.

'గుడ్డు కదూ ...' పాఠ్యతీశానికి కోపంవచ్చి అన్నాడు.

'గుడ్డు కాదండీ - పిల్లే'

అంతా నవ్వారు.

వాతావరణం ఇలా నవ్వులపాలు కావడం ఆయనకు నచ్చలేదు - 'చాల్లే వయ్యా - మహావిద్యాంసుడివి బనులుదేరావు. ఏదో ఒకటి మమవో వసువో - ఏం మునిగిపోయింది ఈ కొంచెంలో.... చూశారా - ఇదీ అసలైన తెలుగువాడి తెగులు - ఇదే పరాయిభాషవాడయితే ఆ తప్పొప్పులకు సున్నంపూడి పాలిష్ చేసి ఫారిన్ వంపి తమ ధాష గొప్పతనం చెప్పుకుంటాడు. కాని మనవాళ్ళో.... అంతా రంధ్రాన్వేషణ ..."

'ఆ ఎవరికి కావాలండీ కాలక్షేపం బటానీలు ఏవరిక్కావ పక్క పెట్టెలోనుండి బటానీల బుట్టకో ప్రవేశించాడాకాయన ఈ పెట్టెలోకి. అతని కంఠ ధ్వని ముందు పాఠ్యతీశం కంఠం విన్నడలేదు. అందుకని గత్యంతరం లేక కొంచెంసేపు విరమించాడు ప్రసంగం బటానీవాణ్ణి కోపంగా చూస్తూ. ఓ అయిదు నిమిషాల్లో బటానీలవాడు పోయాడు. వాడు సాగడమే ఆలస్యం పాఠ్యతీశం లంకించుకున్నాడు.

'అందుకే నాకసలీ దేశమంచేనే బొత్తిగా నచ్చలేదు - ఏ ఫారిన్ పోయి హాయిగా బతకాలనుకుంటున్నాను.'

"పో - ఇప్పుడే పో, పీడ" అన్నాడెవరో అవతలి కిటికీ వద్దనుండి....

'ఏమిటీ సోదీ, ఎవడడిగాడు ఈయన్ను ప్రసంగించమని.' అన్నట్లు ముఖం పెట్టారు చాలామంది చికాకుతో.

'అంతేకాదు మిత్రులారా! వినండి ఇకనుండి నేను తెలుగు భాషలో రచనలు చేయడం కూడా మానివేస్తాను.' కఠోరమైన అభివ గుణాధ్య ప్రతిజ్ఞ పలికాడు పాఠ్యతీశం తెలుగువాళ్ళమీది కోపంతో.... దీనితో ఎక్కాయనకు ఆసక్తి పెరిగి అడిగాడు - "అయ్యా - తమ నామధేయం ఏమన్నారు..."

'వల్లభకవి' మన పాఠ్యతీశం - ఇక నుండి వల్లభ అనే అందాం - ఖంగు మని సమాధానమిచ్చాడు. 'వల్లభకవి' అన్న అయిదక్షరాలూ రైలుపెట్టెనొక్క సారి మంత్రముగం చేసివేశాయి, కంపారుమెంటు మొత్తం ఒక్కసారి పునాదు

లతో కదిలినట్టయింది - 'వల్లభకవి' 'వల్లభకవి' మహాకవి 'వల్లభకవి' వీరా? ప్రముఖ ప్రజాకవి. సుప్రసిద్ధ నవలా రచయిత అత్యుత్తమ వాగ్గేయకారుడు - వేలాది ప్రజల ఆరాధ్య దైవం వల్లభకవి వీరేశా? ఓహో ఎంత దన్యుల మయ్యాము - వారెక్కిన పెద్దెలో ఎక్కి ప్రయాణం చేయడంతో ఎంత ఆదృష్టం లభించింది మనకు... ఇలా వెల్లువలాగా రైలు పెద్దెలో ఆలోచనలు పొర్లి పొంగాయి.

'స్వామీ, తమరేనా వల్లభకవిండులు... ఓహోహో, వక్కన కూర్చున్న పెద్ద మనిషి సాదాభివందనం చేశాడు కవికి.

వల్లభకవి చిరునవ్వు నవ్వాడు

'అసలా చమత్కార తిరితమైన సహజ మృదుమదుర గంభీర సంభాషణా క్రమం చూచి నేను అప్పుడే అనుకున్నాను - ఈ మనెవరో మహానుభావుడై వుంటాడ, అనుకున్నట్లే అయింది - మా ఆదృష్టం పండింది' మరో భక్తుడు తన అభిమాన కవికి కైవారం సమర్పించాడు.

'అవర వాణీధవులు తమరు' ఒకరి నుండి నుతి.

'పుంభావ సరస్వతులు' మరొకరి స్తుతి.

,అవర కవులు అవర కవులు' ఓ అజ్ఞాని ప్రేలాపన.

'చత్ నోరుముయ్యి, అవర సరస్వతి అనాలి.'

మరో మిత్రుని సవరణ.....

రైలు పెద్దె మొత్తమూ సంరంభంతో సంతోషంతో నిండిపోయింది. ఎటు చూచినా స్వాగత వాక్యాలే - సన్నాన ప్రసంగాలే - నవ్వుల వెల్లువలే - నర్మ గర్భ సంభాషణలే - వీటన్నింటికి వల్లభకవి హృదయపూర్వకంగా సంతోషించినట్లుగా ఆతని ముఖాన్నిబట్టే తేలికగా పోల్చుకోవచ్చు - పెద్దెలోని ప్రజలు అప్పటి వరకూ తన యెడల చేసిన అవజ్ఞను క్షమించానన్నట్లు దయార్థ్ర దృష్టి ప్రసరించాడు వల్లభకవి.

'స్వామీ తమరు సామాన్యునిలా సెకండుక్లాసులో ప్రయాణం చేయడమే మా ఆదృష్టం'.

'అదేమిటయ్యా - నేను గాంధేయవాదిని నీకు తెలుసుకదా ప్రజాకవి ప్రజలలోనుండే పుట్టాడు - ప్రజలలోనే బతుకురాడు. ప్రజలలోనే చస్తాడు.

'అహాహా' కరణాక ధ్వనులతో నిండిపోయింది. పెట్టి 'స్వామీ మీ కుంటి గుర్రం రచనలో జానకి పాత్రనెందుకు క్రూరంగా చిత్రించారు?'

'అది దాని ఖర్మం - ఆ జానకి క్రూరాత్మురాలు, భగవంతుడామెనలా సృష్టించాడు. అందుకు షనమేం చేస్తాము?'

"ఆ పాత్రనలా అర్థాంతరంగా వదిలేశారే" చివరికది ఏమవుతుందని మీ ఉద్దేశం.'

'ఆ.వీ ఏట్లోనో దూకి చస్తుంది.' నిర్లక్ష్యంగా సమాధానం చెప్పాడు వల్లభకవి.

ఆయన నలాంటి ప్రశ్నలతో బాధించకూడదని మరొకరు ఆ పృచ్ఛకుణ్ణి మందలించారు - అంతలో ఓ చిన్న స్టేషను వచ్చింది. బండి ఓ నిముషమాగి మళ్ళీ బయలుదేరింది.

"మహాకవీ.మీ ప్రస్తుత కార్యక్రమమేమిటి?" ఆసక్తితో ప్రశ్నించారొకరు.

'ఆ - ఆ విషయానికే వస్తున్నాను' వల్లభకవి అందరి ముఖాలూ ఒక్కసారి పరికించారు.

కంపార్టుమెంటు మొత్తమూ తనవై పే చూస్తున్నది.

ముసలితాత ఒకాయన కళ్ళజోడు ముక్కు, మీదికి లాగి ఆప్యాయంగా చూస్తున్నాడు తన్ను. ఓ యువకుడు ఆటోగ్రాఫు పుస్తకం చేతిలో పట్టుకుని రడిగా పున్నాడు తన కొరకు ఒక చిన్న గడ్డం పెద్దమనిషి చేతిలో న్యూస్ పేపర్ పక్కకునెట్టి పైన పడుకున్నవాడు కిందికి తొంగిచూస్తున్నాడు తనవై పే ఆసక్తిగా.... పెట్టలోని అడవాళ్ళంతా తన్నే చూస్తున్నారు....

'నేనొక బృహత్తర సంకలనం ప్రచురింపబోతున్నాను.'

ఆటంబాంబు వదిలినట్లు రైలుపెద్దెలో తన అపూర్వ కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించాడు వల్లభ కవి.

'సంకలనమంటే సంకలనం కాదు - అపూర్వ సంకలనం, చిట్టాపద్దు పుస్తకాల్లా చిత్తుకాగితాల్లో చెత్తకాగితాల్లో ముద్రించి అమ్మరు దాన్ని - మేలిమి కాగితంపై ఏమాంచెస్టరులోనో ముద్రిస్తారు....'

'తెలుగులోనేనా?' ఒక సంశయాత్ముని ప్రశ్న.

'ఉ.స్. మాట్లాడరాదు. వారు చెప్పేది చిత్తగించు' వక్కవాని సర్దుబాటు.

'తెలుగులో ఉత్తమ పుస్తకాలు నశించాయి సాహిత్య స్థాయి వతనమై పోయింది. మనిషికో గ్రంథాలయం పెరుగుతున్నది నిజమే లైబ్రరీల పొడవూ వెడల్పూ ఎటూ పెరిగాయి కాని లోతుమాత్రం లేదు...' "

('గుంట తవ్వితే సరి' అని ఓ గుంటడి సైడ్ కామెంట్ చిన్నగా)

"అందుకనే నా లోకోత్తమ సాహిత్యాన్ని అందరికీ అందుబాటులోకి తీసుకు రావాలని ప్రయత్నం ఒకటి ప్రారంభించాను. దానికి మీరంతా హృదయపూర్వకంగా ఉదారంగా యధాశక్తి ఇప్పుడే ధనం ఇవ్వాలి."

ధనం మాట వచ్చేసరికి రైలుపెట్టె స్తంభించిపోయింది రైలు కదులు తున్నా పెట్టెలో మనుషుల ఊపిరి ఆడుతున్నదో లేదో పోల్చుకోవడం కష్టం!

ముసలాయన కళ్ళు అలాగే తేలవేసి కునికిపాట్లు పడసాగాడు యువకుడి ఆటోగ్రాఫు బుక్ జేబులోకి పోయింది. ఎదురుగా కూర్చున్నా తన ముఖాన్ని దిన పత్రికలో దాచుకున్నాడు.

ఇంకా ఇద్దరు ముగ్గురు ఆవలిస్తు ఏదో ఎలక్షన్ల గూర్చి, విజయవాడ ఎండలగూర్చి సంభాషణ ప్రారంభించారు ... దూరం తరిగిపోతూన్నది. విజయవాడ వచ్చేస్తున్నది. వల్లభకవికి తిక్క తిరుక్కొచ్చింది ఈ వాతావరణంలో మార్పును చూచి. "చీ. ఏం జాతి నీరపమైన జాతి! డబ్బునంగానే చస్తుంది జాతి హరిశ్చంద్రుడి నాడెరుగుదుమా, భోజరాజు నా డెరుగుదుమా. శ్రీనాథుని నా డెరుగుదుమా, శ్రీ కృష్ణరాయలనాడు తెలుసా మనకి దుర్గతి? ఎన్నడూ లేనిది స్వతంత్ర భారతంలో ఏమిటి అవమానం?" ఆవేశంతో ఓ చందాల పుస్తకం తీసి అందుకే నేనన్నాను తెలుగువాడికి తెలుగు తప్ప మరేమి తెలీదని. వక్కభాషలవాళ్ళను చూచి బుద్ధి తెచ్చుకుంటే సరి - ఆ ఆ పేవరు తర్వాత చదువు దురు. విజయవాడ వచ్చేసరికి, డిగిపోతే పత్తా దొరకరు మీరు - వెయ్యండి. మీ ఇష్టం" పుస్తకం బలవంతంగా ఎదురు బల్లమీద వ్యక్తి ముందుకు నెట్టాడు. ఆ పెద్దమనిషి వల్లభ కవి దబాయింపుకు తట్టుకోలేక డబ్బు ఇచ్చుకోలేక పచ్చి వెలక్కాయ మింగిపట్టు ముఖంపెట్టి నాలుక వ్రేలాడదీశాడు పళ్ళనందునుంచి.

'తియ్యండి, తియ్యండి డబ్బు' దబాయిస్తున్నాడు వల్లభకవి, "దొంగతనం క్షోదు బందిపోటు, అన్నట్లున్నది వ్యవహారం" అనుకుంటున్నారు పా సెంజర్లు.

'ఏయే గడ్డం పెద్దమనిషి, కిందికి దిగిరావయ్యా - ఇదుగో సంతకం చెయ్యి' వల్లభకవి హుంకారానికి గడ్డం పెద్దమనిషి కిందికి దిగక తప్పలేదు, 'నీనిమాలకు క్యూలలో నిలబడి చొక్కాలు చింపించుకొని జేబులు కత్తెరలు వేయించుకొని పళ్ళికిలించుకొని డబ్బులు ఖర్చుచేసుకొని కొంప చేరుతారు. ఉత్తమ సాహిత్యమంటే సరి, ఎక్కడలేని దర్శిద్రమూ వస్తుంది మనకు. 'ఆ-వెయ్యండమ్మా చందాలు వెయ్యండి - డిటెక్టివులయితే చదువుతారు కాని సాహిత్యం ఆక్కర్లేదా మీకు....'

వల్లభకవి వామనునివలె ప్రారంభించి చూస్తూండగానే త్రివిక్రము డైనాడు.

'మీకిచ్చిన చందాకు ప్రతిఫలంగా మాకేమిటి ముడుతుంది' పైనుంచి దిగిన గడ్డంమనిషి ప్రశ్నించాడు. వల్లభకవికి కోపం వచ్చింది 'ఏమయ్యా గడ్డపు పెద్దమనిషి, బ్రతుకునంతా యుటిలిటేరియన్ పర్సన్ తోనే చూస్తారా.... చంద్రుడు ఎందుకు వెన్నెల కురుస్తున్నాడు?? పండ్లు ఎందుకు కాస్తున్నాయి?? వర్షాలు ఎందుకు వడుతున్నాయి. దేవుడెందుకు సృష్టిస్తున్నాడు...."

'పనిలేక' గడ్డంమనిషి సమాధానం.

"ఏడ్చినట్లుంది నీ తెలివి - ఇదంతా నిష్కామ కర్మయోగం, మహా కవుల గ్రంథాలు కొనడమూ చదవడమూ ముద్రించడమూ నిష్కామంగానే జరగాలి - అయినా అంత కోరుతున్నావు కాబట్టి నీకో ఫ్రీ కాపీ ఆ పుస్తకం పంపుతాలే."

'ఇంతకూ మీరు మహా కవేనని ఏమిటి నమ్మకం!' గడ్డంమనిషి సూటి ప్రశ్నకు వల్లభకవి మండిపడ్డాడు.

'తోకమంతా అంగీకరించగా నీవుమాత్రం నన్ను మహాకవిగా అంగీకరించవా?'

"అందరూ అంగీకరిస్తే నేనుకూడా అంగీకరించాలని ఏముంది?"

"మీ 'మారని కొలను' నవలలో ముప్పై ఎనకాని జమ్మ ఉన్నాయని నేను ఆరోపిస్తున్నాను. 'ముంగీసను కరిచిన పాము' నవల అసలు మీరు వ్రాయలేదని నేను నిరూపిస్తున్నాను. మీ మకరంద మాధుర్యం కావ్యంలో ప్రతి పద్యానికి ఓ తప్పును చూపిస్తాను మీరెలా సమర్థించుకోగలరు?" "గడ్డం పెద్దమనిషి గడు

గాలుగా పరిణమించేసరికి రైలులో తిరిగి రసవత్తరమైన వాతావరణం నెలకొన్నది. అందరి నిద్రా పారిపోయింది. దినపత్రిక చాటునుండి ఎదురుబెంచి ఆయన ముఖం ఆశతో రంగస్థలం పైకి వచ్చింది. సర్కసు చూస్తున్నంత వేడుకతో జనమంతా ఒళ్ళంతా కళ్ళుచేసుకొని ఉత్సాహంగా కూర్చున్నారు. మహా తవితో గడ్డం అర్చకుడు దెబ్బలాట పెట్టుకున్నాడు. ఇతని పొగురు ఎలా అణుస్తాడో చూడాలని పాసింజర్ల వేడుక. "కు విమర్శకుడా" వల్లభకవి గాండ్రించారు పెద్దపులిలా.

'నీవు ప్రైవేట్ వ్యక్తిపోతే మానెయ్' అంటేకాని ఇచ్చేవాడికి రాహువులా నీ గడ్డం అడ్డం పెట్టకు" శ్రోతలందరి సానుభూతి ఆ కారణంగా మళ్ళీ వల్లభకవివై పే తిరిగింది. తాము ప్రైవేట్ వ్యక్తిపోవచ్చు. వల్లభకవి తమ్ముదబాయించవచ్చు - అది వేరే విషయం. కాని ఎవడో ఓ గడ్డంవాలా ఇలా మహాకవిని విమర్శించడం వాళ్ళకు నచ్చలేదు. అతను మనలో ఒకడనీ, తమ్ము చందాబారినుండి రక్షించేందుకే పోట్లాటకు దిగాడనీ ప్రజలు మరచిపోయారు.

'అడ్డం పెట్టే తీరుతాను, మిత్రులారా! ఈ వల్లభకవికి ఎవ్వడూ ఒక్క ప్రైవేట్ ఇవ్వకండి' తెగబడి అడ్డునిలిచి గడ్డంమనిషి అరిచారు కీచురాయిలా.

వల్లభకవి ఒక్క దెబ్బతో ఈ గడ్డంవాలాను వడుకోబెడతాడని అందరూ ఆశించారు కాని అలాంటిదేమీ జరుగలేదు. చందాపుస్తకం తీసి వల్లభకవి సంచీలో సర్దుకోవడం చూచి టిక్కెట్టులేని ఈ వినోదం ఇంకా చిత్తగించాలనుకున్న ప్రజలు ఆసంతృప్తిచెందారు. గడ్డంమనిషి ఇలా ఆశించని విషయం పౌండడమూ వారికంత నచ్చలేదు.... 'వల్లభకవికి జై - వల్లభకవి జిందాబాద్' ప్లాట్ ఫారంపై కేకలు - మజాలో పడి రైలు ప్లాటుఫారం చేరడంకూడ మరచిన ప్రజలు గబ గబా సామాన్లు సర్దుకోసాగారు.

'అయ్యో తమకేదో సన్మానంలాగుంది' పక్కనున్న మనిషి ప్రశ్నను కూడా వినిపించుకోకుండా వల్లభకవి బెడ్డింగును తలుపుదగ్గరికి లాక్కున్నాడు.... 'వల్లభకవి వర్మిల్లాలీ ... వల్లభకవి జిందాబాద్' కార్యకర్తలు ఈ డబ్బాదగ్గ

రికి వచ్చి చూచారు. ఆనందంతో ఒక్కసారి లోపలికి వచ్చి పూలదండలు వేశారు.

'తమరు నెకండుక్లాసులో వచ్చారేమిటి? మీకోసం మేము పస్టుకాసు పెట్టెలు వెతుకుతున్నాము....'

'అదిసరే - చూడండి ఈ గుమ్మం దగ్గర బెడ్డింగుతో ఒకాయన.... కార్యకర్తలు చూచారు, గుమ్మందగ్గరి వల్లభకవి ఎప్పుడో ప్లాటుఫారంపై జనంలో కలసిపోయాడు. నినాదాలు చేస్తున్న కార్యకర్తల మధ్యకుడిగి కృతజ్ఞతా సూచకంగా చేతులుమోడ్చి నిలిచి బరువైన పూలదండలతో ముందుకు సాగాడు గద్దంమనిషి'

[Faint bleed-through text from the reverse side of the page, including words like 'అదిసరే', 'కార్యకర్తలు', 'చూచారు', 'గుమ్మందగ్గరి', 'వల్లభకవి', 'ఎప్పుడో', 'ప్లాటుఫారంపై', 'జనంలో', 'కలసిపోయాడు', 'నినాదాలు', 'చేస్తున్న', 'కార్యకర్తల', 'మధ్యకుడిగి', 'కృతజ్ఞతా', 'సూచకంగా', 'చేతులుమోడ్చి', 'నిలిచి', 'బరువైన', 'పూలదండలతో', 'ముందుకు', 'సాగాడు', 'గద్దంమనిషి']